

Digitální výukový materiál

zpracovaný v rámci projektu „EU peníze školám“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: **CZ.1.07/1.5.00/34.0386 „SŠHL Frýdlant.moderní školy“**

Škola: **Střední škola hospodářská a lesnická, Frýdlant**
Bělíkova 1387, příspěvková organizace

Šablona: **III/2**

Sada: **VY_32_INOVACE_Zdravotní nauka.2.40**

Vytvořeno: **11. 04. 2013**

Ověřeno: **23. 04. 2013**

Třída: **SČ 2**

NEMOCI OBĚHOVÉ SOUSTAVY –

Angina pectoris – diagnostika, léčení, komplikace, prognóza

Vzdělávací oblast: **Název vzdělávací oblasti**

Předmět: **Zdravotní nauka**

Ročník: **2.**

Autor: **Mgr. Ivana Košková**

Časový rozsah: **1 vyučovací hodina**

Pomůcky: **dataprojektor, notebook**

Klíčová slova: **zátěžová echokardiografie, nitráty, by-pass, náhlá zástava, vasospazmy**

Anotace:

Materiál je určen pro studenty oboru Sociální činnost, druhý ročník. Seznamuje s diagnostikou onemocnění, léčením, komplikacemi a prognózou nemoci.

ANGINA PECTORIS 3

Diagnostika

První pomoc

Léčení

Prevence

Komplikace

Prognóza

Diagnostika nemoci

- velmi důležité je určit **moment, který bolest** na hrudi (stenokardii) **vyvolává**
- pacient, který **již tyto bolesti zná**, sám **určí** jejich průběh a většinou již má vyzkoušeno, jak **velkou námahu** snese a co si může dovolit
- pokud bolesti dostane v **neobvyklé** situaci, jedná se tedy o projev **nestabilní anginy** pectoris a je nutné lékařské ošetření
- pro správné určení této nemoci většinou postačuje typická bolest na hrudi **odeznívající po účinku nitrátů** (nejčastěji užívaný je Nitroglycerin)
- v netypických případech je diagnostika onemocnění doplněna o **Ekg** (elektrokardiografie) nebo **zátěžová echokardiografie**

1. anamnéza

- je to soubor údajů o zdravotním stavu nemocného(rodinná, osobní, pracovní, sociální, event. gynekologická)
- charakter bolesti – pálivá svíravá, bodavá, její lokalizace, zda vymizí, zda je doprovázena kašlem...
- lékaře zajímají i dietní zvyklosti, fyzická námaha, léky

2. fyzikální vyšetření

- pohled, poklep, pohmatem (palpace), poslechem (askultace), měření TK

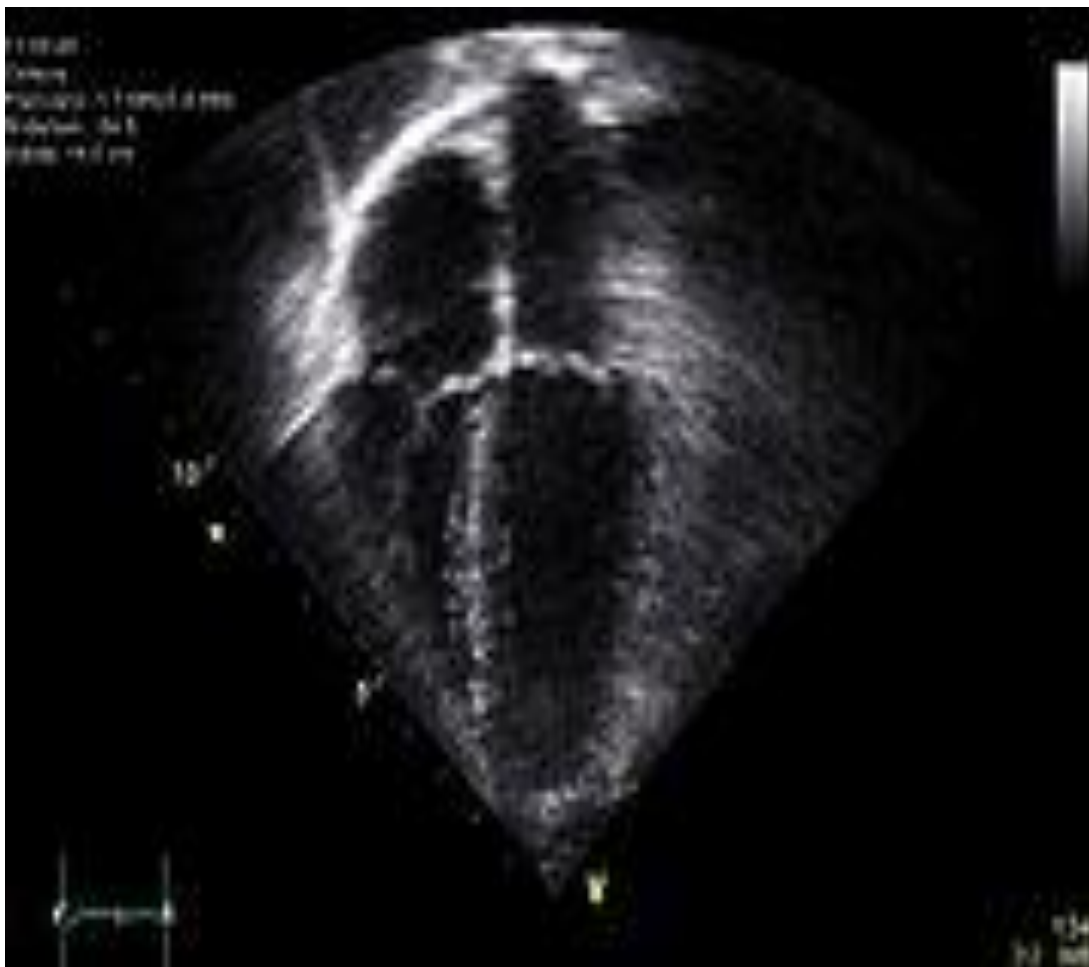
3. laboratorní vyšetření

- z krve i moči (hladina cholesterolu a glukózy, srdeční enzymy, parametry vnitřního prostředí)

4. zobrazovací metody

- **Ekg** – elektrokardiogram v klidu
- **echokardiografie** – jde o nebolestivé vyšetření srdce pomocí ultrazvuku
- **koronografie** - rentgenové vyšetření věnčitých tepen

echokardiografie

První pomoc

- při záchvatu anginy pectoris je třeba **přerušit rozdělanou činnost a uklidnit se**
- pokud je k dispozici **sprej** proti bolesti, tak je třeba **vstříknout 2 dávky** pod jazyk nebo podat tabletu pod jazyk
- bolest by měla **velmi rychle**, během desítek sekund, **ustoupit**
- pokud se tak **nestane**, mohlo by se jednat o akutní **infarkt myokardu**, a pak je nutné vyhledat **ihned lékařské ošetření** nejlépe **zavolat rychlou záchrannou pomoc**
- **lékaře** je třeba vyhledat i tehdy, pokud se **změnil charakter záchvatů**: jsou častější, silnější, při menší zátěži atd.
- budou třeba provést určitá vyšetření a upravit léčbu
- pokud se jedná o **první záchvat**, tak je nezbytné **vyhledat vždy lékaře**
- bolest na hrudníku může mít i jiné vážné příčiny a je třeba zjistit, o co se jedná a zahájit náležitou léčbu

Prevence

Jestliže angínou pectoris pacient trpí, je potřeba dodržovat příkazy lékaře:

- **vyhýbat se rizikovým faktorům** (popsáno výše), většina osob trpících touto chorobou již ví, co jim záchvat bolestí vyvolá a snaží se jich vyvarovat
- nosit u sebe **sprej s Nitroglycerinem**, který se při vyvolaném záchvatu bolesti na hrudi stříkne pod jazyk dle dávkování
- **nekouřit**
- **vyhýbat se tučným a mastným jídlům**, nahrazovat živočišné tuky rostlinnými, **omezit sůl**
- pravidelně cvičit, mít optimální tělesnou váhu
- **nepřetěžovat organismus** velkou fyzickou nebo psychickou námahou
- **preventivní prohlídky** u lékaře
- **kontrola TK**

Léčení

- cílem léčby je zlepšit prognózu nemocného, předejít komplikacím, odstranit nebo alespoň zmírnit potíže nemocného

Terapie spočívá ve dvou krocích

1. Ovlivňování rizikových faktorů

- úprava hypertenze, cholesterolu, obezity, glykemie, nepřetěžování organismu fyzicky i psychicky

2. Antianginózní postupy

- látky nebo postupy zlepšující vlastnosti koronárních cév
- jde o postupy snižující pohotovost ke spazmům a postupy dilatující průsvit cév
  - a) **organické nitráty** – působí na stažené cévy – **vasodilatační** účinek (Nitroglycerin) – ve chvíli záchvatu
  - b) **kyselina acetylsalicylová** - preventivně proti srážení krve

c) léky upravující puls

d) chirurgická - léčby

➤ by-pass

➤ PTCA (perkutánní transluminální koronární angioplastika)

Režimová opatření

- omezení nadměrného příjmu kuchyňské soli
- terapie obvykle přítomné obezity
- terapie hypercholesterolémie
- vyvarování se faktorů provokujících vazospazmy

Z předcházejících informací vyplývá, že léčba anginy pectoris zahrnuje tedy dvě roviny:

- na jedné straně klade důraz na **zlepšení kvality života**, to znamená přestat kouřit, snížení váhy, snížení příjmu tuků a solí, zlepšení fyzické kondice dle stavu pacienta
- na druhé straně je již spíše farmakologická, která zahrnuje především **nitráty** – nejčastěji známí Nitroglycerin, jehož účinkem je roztahování cév a tím obnova cirkulace krve v srdci, dále se používají léky na **regulaci vysokého krevního tlaku, proti srážlivosti krve** a na ostatní nemoci, které s angínou pectoris souvisejí.

Komplikace

i přes veškerou péči nelze vyloučit vznik komplikací a následků,
k hlavní komplikaci patří

- **přechod z anginy pectoris na infarkt myokardu**
- **jiné srdeční onemocnění**
- **náhlá srdeční zástava**

Prognóza

- u většiny nemocných bývá po léta stav stabilizovaný, část pacientů může dokonce potíže ztratit nebo naopak může dojít ke zhoršení průběhu onemocnění
- u řádně léčeného pacienta se již po roce snižuje možná úmrtnost (mortalita) o 4% a možnost přechodu onemocnění v infarkt myokardu o 2–4%.

Opakování

- 1. Které otázky klade lékař, ve směru ke stenokardii.**
- 2. Které zobrazovací metody se používají k diagnostice anginy pectoris.**
- 3. V čem spočívá poskytnutí první pomoci při záchvatu bolesti.**
- 4. Které metody chirurgické léčby se využívají.**
- 5. Které léky se k léčbě používají.**
- 6. Jaké jsou komplikace anginy pectoris.**

Použité zdroje

- NOVÁKOVÁ, I. *Zdravotní nauka 2. díl*. Praha: Grada Publishing, 2011. 204 s. ISBN 978-80-247-3709-6.
- HERMAN, J., MUSIL, D., a kolektiv. *Žilní onemocnění v klinické praxi*. Praha: Grada Publishing, 2011. 280 s. ISBN 978-80-247-3335-7.
- SOUČEK, M. *Vnitřní lékařství*. Praha: Grada Publishing, 2011. 1788 s. ISBN 978-80-247-2110-1.
- Echokardiografie . *Wikiskripta* [online]. [cit. 2013-09-22]. Dostupné z: <http://www.wikiskripta.eu/index.php/Echokardiografie>

Pokud není uvedeno jinak, jsou použité objekty vlastní originální tvorbou autora. Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu. Veškerá vlastní díla autora (fotografie, videa) lze bezplatně dále používat i šířit při uvedení autorova jména.